

عنوان مقاله:

طرح و نقش در قالی‌های نقشه‌ارمنی بخش خرقان استان قزوین

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 17، شماره 93 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

حجت اله رشادی - عضو هیئت علمی گروه فرش، دانشکده هنر، دانشگاه اراک، ایران.

داود شادلو - استادیار گروه هنر اسلامی، موسسه آموزش عالی فردوس، مشهد، ایران.

امین ایرانیپور - دکتری تاریخ تطبیقی و تحلیلی هنر اسلامی، دانشکده هنر، دانشگاه شاهد، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

یان مسئله: شمار بسیاری از قالی‌های روستایی و عشایری استان قزوین به اقوام و تیره‌های مختلف ساکن در این منطقه تعلق دارد. از مهم‌ترین این اقوام ارمنیان‌اند که سنت کهن قالی‌بافی خود را در این سرزمین نیز ادامه داده‌اند و می‌توان انتظار داشت که ویژگی‌های فرهنگی و قومیتی آنان در دست‌بافته‌هایشان نیز بروز یافته باشد. از سویی، تأثیر خصوصیات اقلیمی نیز، پس از یکجانشینی ارمنیان، بر فرهنگ و هنر آنان قابل انتظار است. زمینه‌های مذکور این پرسش را پیش می‌کشد که مجموع عوامل نژادی و اقلیمی چه ویژگی‌هایی را برای بافته‌های ارمنیان منطقه قزوین رقم زده است. هدف پژوهش: این پژوهش در پی شناسایی و بررسی طرح و نقش قالی‌های نقشه‌ارمنی قزوین است که این بافته‌ها را در میان دیگر بافته‌های آن منطقه و نیز بافته‌های همین قوم در دیگر مناطق ایران دارای شناسنامه‌ای متمایز می‌سازد. روش پژوهش: بیشتر داده‌های این پژوهش به شیوه میدانی گرد آمده و برای برخی بررسی‌های تاریخی به اسناد نیز مراجعه شده است. روش تحقیق براساس شیوه اجرا توصیفی و تحلیلی است. داده‌ها نیز به صورت کیفی تجزیه و تحلیل شده‌اند. براساس جستجوی میدانی صورت‌گرفته، کلیه قالی‌های در دسترس نقشه‌ارمنی خرقان قزوین در جامعه آماری این پژوهش قرار دارد و از این میان، 13 قالی یافت‌شده در منطقه به عنوان جامعه نمونه انتخاب شده است. نتیجه‌گیری: وابستگی به طرح و نقش قالی ارمنستان ویژگی کلی قالی‌های نقشه‌ارمنی منطقه خرقان است که بیش از قالی‌های ارمنی‌باف دیگر مناطق ایران در این منطقه نمود دارد. برجسته‌ترین ویژگی‌های طرح و نقش قالی‌های نقشه‌ارمنی قزوین ساختار هندسی و شکسته و تأکید بر نقوش شاخصی چون کلیسا، چلیپا و ستاره است که در فرهنگ این قوم ریشه دارد. رایج‌ترین نقشه‌های قالی‌های ارمنی نیز شامل بوته‌خاری، کاسه‌بشقابی، گل‌افشان، ترنج‌چلیپا و گلدانی است.

کلمات کلیدی:

قالی نقشه‌ارمنی، خرقان، استان قزوین، طرح، نقش

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1158180>

